

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 3414/23
21.5.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ане Поповић, председника већа, Александра Ивановића и Марине Кларић Живковић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА, из ..., чији је пуномоћник Владан Богићевић, адвокат из Београда, ул. Патријарха Варнаве бр.30, адреса за доставу поште: поштански ФАХ 41 Пошта 32, 11118 Београд, против тужене “СПОРТИНЕ” д.о.о. Београд, са седиштем у Београду, ул. Омладинских бригада бр.102, чији је пуномоћник Марија Живковић, адвокат из Београда, ул. Вензелосова бр.13, ради злостављања на раду и накнаде штете, одлучујући о жалби тужиље изјављене против пресуде Вишег суда у Београду П1 100/19 од 12.4.2023. године, у седници већа одржаној дана 21.5.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П1 100/19 од 12.4.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова насталих у поступку по жалби, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова насталих у поступку по жалби, као неоснован.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П1 100/19 од 12.4.2023. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је тужиља претрпела злостављање на раду од стране тужене укидањем радног места “junior buyer” без стварне потребе Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова од 11.3.2019. године на којима је тужиља била

једини извршилац и понудом неодговарајућих послова “продавац-интерни тренер” који не одговарају њеној стручној спреми, стеченом искуству, професионалном звању и пословима које је до тада обављала при чему је за те послове утврђена далеко мања зарада; налагањем непосредног руководиоца ББ ... менаџерки радње ... дана 26.4.2019. године да тужиљу распореди у сменски рад, изношењем увреда и неистинитих тврдњи непосредног руководиоца ББ ... на рачун тужиље у допису бр.2036 од 29.3.2019. године за тужиљу и то: да је непоштена, да је обманула послодавца, да је зарад своје користи послодавцу учинила штету уз претњу да ће покренути судске поступке за накнаду штете коју тужиља није претрпела и кривичне поступке због преваре које тужиља није учинила и да је тиме повредила достојанство тужиље и њен углед, част и лични интегритет, створила непријатељско радно окружење све у циљу да се наведе тужиља да на сопствену иницијативу раскине радни однос што је тужени дужан признати и трпети. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је захтевала да се обавезе тужена да јој на име накнаде нематеријалне штете због злостављања на раду исплати за претрпљене душевне болове због повреде части износ од 90.000,00 динара са затезном каматом доном доношења првостепене пресуде до коначне исплате. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да забрани туженој понашање које представља злостављање на раду, даље вршење злостављања и понављање злостављања на исти или сличан начин те да се изрекне новчана казна туженој у износу од 400.000,00 динара због повреде забране злостављања, да суд обавезе туженог да ову пресуду објави у штампаном издању дневног листа “Блиц” о свом трошку. Ставом четвртим изреке обавезана је тужиља да туженој на име трошкова парничног поступка исплати укупан износ од 117.750,00 динара.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавила тужиља побијајући је из свих законом прописаних разлога, са предлогом као у жалби.

Тужена је дала одговор на жалбу тужиље.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је нашао да жалба није основана.

У поступку доношења побијане пресуде, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити друге битне повреде одредаба парничног поступка које би утицале на правилност и законитост ожалбене пресуде.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужиља је на основу Уговора о раду бр.2232 од 26.5.2010. године засновала радни однос код тужене. Тужена је донела Одлуку о промени ата систематизације и тужља је премештена са ранијих послова на послове који су били ближе одређени Анексом уговора о раду од 4.4.2019. године, претходно је тужена тужиљи упутила допис заведен под бројем 2036 од 29.2.2019. године. Оценом изведених доказа првостепени суд је утврдио да то што тужиља сматра да је премештај извршен незаконито не стоји из ралога што у поступку

по тужби за спречавање злостављање на раду суд је овлашћен да цени законитост анекса којим се врши премештај запосленог јер тужилца уколико тврди да је такав анекс уговора незаконит, да је супротан одредбама закона о раду и актима тужене имала је могућност да пред судом који је за то надлежан покрене поступак подношењем тужбе ради оцене законитости од таквог акта о распоређивању и у том поступку би имала могућност да укаже суду да је Правилник о организацији и систематизацији радних места измењен само за њено радно место. Надаље, нема елемената за злостављање на раду ни када се расправљало садржајни захтев тужене који је упутио дописом од 29.3.2019. године јер је послодавац био овлашћен да врши контролу основаности права тужилце да ради скраћено радно време, да би оценио да ли су за то испуњени услови па самим тим да је од тужилце захтевано достављање доказа на основу којих тражи то своје право (то је тужена учинила дописом од 29.3.2019. године у ком је позвала да у остављеном року достави релевантну медицинску и другу документацију којом доказује правни основ да може да ради са скраћеним радним временом) и са тим у вези наводи садржани у допису нису омаловажавајући нити увредљивог карактера.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је у конкретном случају неоснован тужбени захтев тужилце у целисти, па је одбио њен захтев за утврђење злостављања на раду и за забрану даљег злостављања, налазећи да у конкретном случају, сходно резултатима изведених доказа, тужилца није учинила вероватним своје тврдње да је у спорном периоду злостављана на раду, па је зато последично одбила и тужилине захтеве за накнаду потраживане нематеријалне штете и јавно објављивање пресуде, те одлучио као у изреци побијане пресуде.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право и за своју одлуку дао довољне разлоге које у свему прихвата и другостепени суд.

Како је прихватио чињенично стање утврђено у првостепеном поступку и закључио да је првостепени суд доносићи ожалбену пресуду правилно применио материјално право Апелациони суд у Београду је у смислу правила из одредбе члана 396 став 2 Закона о парничном поступку, оценио да у конкретном случају нема потребе за детаљним образлагањем пресуде.

Институт злостављања на раду ближе је регулисан одредбом члана 6 Закона о спречавању злостављања на раду ("Сл.гласник РС"бр.36/10) према којој норми, злостављање представља свако активно или пасивно понашање према запосленом или групи запослених код послодавца које се понавља, а које има за циљ или представља повреду достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета и положаја запосленог и које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење, погоршава услове рада или доводи до тога да се запослени изолује или наведе да на сопствену иницијативу раскине радни однос, или откаже уговор о раду са послодавцем. При томе, чланом 29 став 3 тог Закона, прописано је да се тужбом за утврђење злостављања не може побијати законитост појединачног акта послодавца којим је решавано о правима, обавезама и одговорностима запосленог из радног односа, те да против тог акта запослени има право на судску заштиту, у складу са посебним законом. Накнада нематеријалне и материјалне штете и јавно објављивање

пресуде, у вези са претпљеним злостављањем, регулисани су одредбом члана 30 тачке 4 и 5 истог Закона. Терет доказивања код института злостављања, прописан је одредбом чл.31 истог Закона, према којој норми-ако у току поступка тужилац учини вероватним да је извршено злостављање на раду из члана 6 овог Закона према њему, терет доказивања да није било понашања које представља злостављање је на послодавцу.

Имајући у виду ове законске одредбе и све изведене доказе, супротно наводима жалбе, у конкретном случају правилно је поступио првостепени суд када је одбио као неоснован тужилине захтеве за утврђење злостављања, као и за забрану даљег злостављања и дискриминације, те одлучио као у ставу првом изреке. Наиме, да би у конкретном случају могло бити утврђено да је тужила у спорном периоду претрпела мобинг од стране одговорних лица код тужене, потребно је било да постоји незаконито поступање истих које се директно огледа и испољава у малициозном, увредљивом, ниподаштавајућем и шиканозном опхођењу са тужиљом, да је акт мобинга у смислу одредби члана 31 Закона о спречавању злостављања на несумњив начин поткрепљен са одговарајућим материјално-правним доказима, тј. подигнути на потребан степен вероватноће, а за шта овде нема чињеничне потврде, те да је остварена претпоставка узрочности тј. утврђено постојање узрочно-последичне везе између радњи шикане и штете на коју се оштећено лице, овде тужила, позива.

У конкретном случају, по мишљењу овог суда, а имајући у виду све изведене доказе, правилан је закључак првостепеног суда да тужила овде није учинила вероватним своје тврдње да је у спорном периоду била злостављана на раду од стране туженог, на начин описан као у петитуму тужбе, будући да за тако нешто и по оцени овог суда, овде нема чињеничне потврде. Наиме, у споровима за утврђивање злостављања на раду, претходни услов неопходан за утврђење злостављања јесте да је запослени који тврди да су према њему предузете одређене радње злостављања на раду, учинио вероватним своје тврдње да су према њему предузете штетне радње из члана 6 став 1 Закона о спречавања злостављања на раду јер тек у тој ситуацији и код остварења овог услова, терет доказивања да није било злостављања на раду у утуженом периоду, прелази на туженог. Уколико се овај предуслов не оствари, тужена не мора да доказује супротно. У томе је специфичност терета доказивања, код овог института. Дакле, за усвајање тужбеног захтева по овом основу, тужилини наводи о претрпљеном мобингу морају бити подигнути до потребног степена вероватноће, а што првостепени суд у сваком појединачном случају цени анализом свих изведених доказа, водећи рачуна посебно о томе да су штетне радње код злостављања на раду, увек тесно повезане са неким видом патолошког и малициозног понашања извршиоца злостављања према жртви злостављања, услед којег поступања се запослени осећа лично угроженим, деградираним, пониженим и обезвређеним, а и здравље му је стога често нарушено.

У конкретном случају, тужила свој захтев да се утврди да је у спорном периоду претрпела злостављање на раду, базира на тврдњи да је у утуженом периоду била жртва мобинга својих претпостављених на начин описан као у петитутму тужбе и то: укидањем радног места “junior buyer” без стварне потребе Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова од 11.3.2019. године на којима је тужила била једини извршилац и понудом неодговарајућих послова

“продавац–интерни тренер” који не одговарају њеној стручној спреми, стеченом искуству, професионалном звању и пословима које је до тада обављала (при чему је за те послове утврђена далеко мања зарада) и налагањем непосредног руководиоца ББ ... тужене менаџерки радње... дана 26.4.2019. године да тужиљу распореди у сменски рад, као и изношењем увреда и неистинитих тврдњи непосредног руководиоца ББ ... тужене на рачун тужиље у допису бр.2036 од 29.3.2019. године за тужиљу (да је непоштена, да је обманула послодавца, да је зарад своје користи послодавцу учинила штету уз претњу, да ће покренути судске поступке за накнаду штете коју тужиља није претрпела и кривичне поступке због преваре које тужиља није учинила) и да је тиме повредила достојанство тужиље и њен углед, част и лични интегритет, створила непријатељско радно окружење све у циљу да се наведе тужиља да на сопствену иницијативу раскине радни однос што је тужени дужан признати и трпети. Наиме, како је то правилно нашао и првостепени суд, у конкретном случају се ради о радњама запослених, који су у функцији организације посла, што не представља злостављање на раду, нити представља противправно задирање у сферу личних права тужиље. С тим у вези, правилно је оценио првостепени суд да овакве тужиљине тврдње овде нису учињене вероватним, те стога тужени не мора да доказује супротно и неосновани су наводи жалбе да чињенично стање није правилно и потпуно утврђено.

Из изложених разлога неосновано се жалбом тужиље напада оцена изведених доказа и с тим у вези, ожалбена пресуда побија због битне повреде одредаба парничног поступка.

Како је тужбени захтев тужиље за утврђивање злостављања на раду од стране одговорних лица код туженог неоснован, то је и неоснован захтев за накнаду нематеријалне штете по том основу, као и тужбени захтев да се пресуда јавно објави у дневном листу “Блиц”.

Код наведеног, како се ни осталим наводима жалбе не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања ни правилност примене материјалног права, и како се ради о наводима који су истицани у првостепеном поступку и правилно цењени од стране првостепеног суда, побијана пресуда је потврђена у целисти.

Потврђена је и одлука о трошковима спора садржана у ставу четвртом изреке побијане пресуде јер је донета правилном применом члана 153 и 154 Закона о парничном поступку.

Имајући у виду да тужиља није успела у постуку по жалби овај суд је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка одбио као неоснован.

Према правном становишту овог суда, састав одговора на жалбу којима се понављају наводи изнети у првостепеном поступку не представља потребне парничне радње за вођење другостепеног поступка, због чега је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова поступка по жалби.

Сагласно изложеном, применом одредби члана 390 и 165 став 1 Закона о

парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11...18/20), одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Ана Поповић с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**